

Seminář „Trendy ve zdraví a reprodukci masných stád“, Tři věžičky, Střítež u Jihlavy, 9.5.2024

Ekonomika chovu a šlechtění masného skotu

*Krupová Z., Vráblík M.,
Veselá Z., Malát K.*

Výzkumný ústav živočišné výroby, v.v.i.

Odd. genetiky a šlechtění HZ

*Výzkumný ústav živočišné výroby, v.v.i., Praha – Uhřetěves
Český svaz chovatelů masného skotu, z.s.*

Ekonomika chovu a šlechtění

1. PRODUKCE + EKONOMIKA = ZÁKLAD VYHODNOCENÍ

struktura stáda, produkce, reprodukce, ..., náklady
(PDP, plodnost, dlouhověkost, ...), výživa (krmiva) ...

2. NÁKLADY NA CHOV

na krávu, zástavové tele,
odchovanou jalovici, výkrm

3. EFEKTIVNOST PRODUKCE

zisk / ztráta, rentabilita nákladů

4. EKONOMICKÉ VÁHY (EV) ZNAKŮ

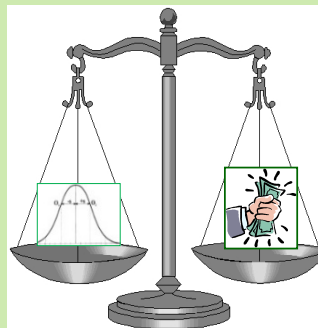
komplexní aplikace produkčních a ekonomických ukazatelů v
bio-ekonomickém modelu ECOWEIGHT (Wolf a kol., 2023)

6. SELEKCE ZVÍŘAT

PDP, průběh porodu,
plodnost, dlouhověkost, ...

5. AKTUALIZACE CÍLŮ

EV = definování znaků,
které přináší zisk + preference

Ekonomika chovu a šlechtění V PRAXI

Aplikace v ekonomických SI:

Holštýn: **SIH** (2016, 2020, 2022) Σ 17 znaků

Index zdraví (2019, od 4/2023 v rutině) 4 znaky (vemeno, pazn.)
(2024 plán: + odolnost na 3 reprodukč. poruchy)

ICAR CLAW HEALTH ATLAS

Prasata: **Reprodukční index_{MP}** od 2017 (ZNS, VNS, DS, MD)

CPH_{OP} (od 2022: PDP, LM + CPSp, PFSp)
CPH_{MP} (od 2022: ZNS, PDP, LM + RI, CPSt)

2024 plán: aktualizace u MP

OVKO: ekonomika, EV, zdraví vs. ekonomika
aktuálně nové EV: parazity, kulhání, délku ocasu

Králíky: prod. + ekon.data, EV

Ekonomika chovu a šlechtění masného skotu

Ekonomické váhy

= ekonomický význam znaků

User's Manual for the Program Package ECOWEIGHT (C Programs for Calculating Economic Weights in Livestock), Version 6.0.5. Part 1: Programs EWBC (Version 3.0.3) and EWDC (Version 2.2.6) for Cattle

by Jochen Wolff, Marie Wolfová, Emil Krupa and Zuzana Krupová

15th August 2023

✓ aplikace u L a AA ve Švýcarsku

produkční systém (int./ext., eko, telení...)

marketing.strateg. (zástav, výkrm, plem.)

struktura stáda

produkční, reprod., jateč. (plemeno)

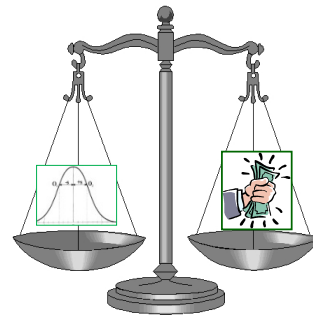
výživa a ekonomika

= produkční a ekonomické
vyhodnocení chovů

masného skotu

a chovatelé

CÍL: ekonomický SI =

1. ekonomika chovů ≈ EV

Preference chovatelů

= chovatelský význam znaků, praxe

2. preference chovatelů

1. Ekonomika chovů

≈ EV

=

✓ DOTAZNÍK →

produkč. & ekonom. ukazatelů

✓ Chovatelská evidence

(vše co evidujete)

Plemena:

AA, CH, LI, MS, ...
+ křížení

Získáte:

➤ **Vyhodnocení**

(produkce, VN, rentabilita):
chovu, kategorií
produkce (ks, kg)

➤ **Porovnání** s průměrem
ostatních chovů
+ meziroční vývoj

Rok: 2023 <=>

Dotazník ukazatelů chovu krav bez tržní produkce mléka za rok 2023

Kontakt: Ing. Zuzana Krupová, Ph.D.
tel: +420 267 009 703; e-mail: krupova.zuzana@vuzv.cz

1. Základní údaje chovu krav bez tržní produkce mléka (KBTPM)

Název podniku, adresa			
Kontaktní osoba, telefon, e-mail			
Statut chovu (konvenční, ekologický, tranzitní obd.)	Chované plemeno(a)		
Trvalé travní porosty (ha)	Počet (ks) / krmné dny: krávy	/	
z toho pastviny (ha)	jalovičky v odchovu	/	
Orná půda (ha)	VBJ zařaz. do chovu	/	
Zemědělská půda celkem (ha)	OPB doma: vlastní	/	
Pastevní období: začátek	OPB doma: cizí	/	
konec (datum)	OPB venku: vlastní	/	
Zimní ustájení (stáj, venku)	ve výkrmu	/	
Telení (zimní, jarní, celoroční)			
Příroz. plemenitba (%)			

2. Reprodukce a ú

Průměrný věk při prvním otelení (dny)	
Podíl obtížných porodů (%)	
Průměrná délka mezidobí (dny)	
Hmotnost telat při odstavení (kg)	
Úhyn	krávy jalovice
ks / kg	/ /

3. Hmotnost kategorií stáda (kg/ks)

Hmotnost (kg)	při narození	ve věku 120 dnů	ve věku 210 dnů	ve věku 365 dnů / ve výkrmu
býčků				/
jaloviček				/
krav		býků	jalovic	VBJ

4. Nákup do stáda

Nákup:	krav	býků	jalovic	VBJ	.....
počet (ks)					
hmotnost (kg)					
cena (Kč)					

Zdroje informací:
KUMP, Portál farmáře
chovatelská evidence
xls, výkazy, seznamy
...

5. Tržby, dotace a jiné výnosy chovu

Tržby z prodeje a jiné výnosy:	Počet (ks)		Věk (dny)	Hmotnost (kg/kus; suma)	Cena (Kč/kg; nebo suma)
	CR	export			
telata býčci	k chovu				
	výkrm / jatka		/	/	/
telata jalovičky	k chovu				
	výkrm / jatka		/	/	/
odchov býčci	k chovu				
	výkrm / jatka		/	/	/
odchov jalovičky	k chovu				
	výkrm / jatka		/	/	/
volci					
		Počet (ks)	Hmotnost (kg/kus; nebo suma)	Cena (Kč/kg; nebo suma)	
krávy jinému chovateli					
na jatka	tř.SEUROP:				
býci jinému chovateli					
na jatka	tř.SEUROP:				
statková hnojiva (t / Kč)			/		
			jiné		
	Jednotka	Počet jednotek	Dotace (Kč suma)		
SS, DRP)	ha				
lec	ha				
	ha				
	VDJ				
	ha				
	podnik				
	kus				
	.....				

6. Náklady na chov (Kč/podnik/rok)

Krmiva a steliva (t / Kč)	pastva	sláma	senáž	jádru (směs)	.....
vlastní	/	/	/	/	/
nakupovaná	/	/	/	/	/
Pracovní náklady (mzdy)	Opravy a udržování				
Odpisy majetku	Pojistění: majetku a krav / OPB venku			/	
Odpisy zvířat	Energie a PHM				
Plemenářské výkony	Voda				
Veterinární výkony	Ostatní náklady / OPB venku			/	
Režie	Náklady celkem				

Údaje budou použity k analýze výsledků chovu a k výpočtu ekonomických vah (důležitosti) pro potřeby šlechtění KBTPM. Vaše výsledky budou s Vámi konzultovány a porovnány s průměrem ostatních chovů. Samozřejmostí je zachování anonymity respondentů. Zpracování poskytnutých osobních údajů probíhá v souladu s GDPR. Výzkum je podpořen z projektu MZE-RO0723 a QL24010025 MZE ČR. Děkujeme Vám za vyplnění dotazníku!

1. Ekonomika chovu a EV u AA – předch. výsledky

<http://www.cschms.cz>

Ekonomika chovu a produkce

- data 2015, 5 chovů, JČ a MS kraj
- menší - střední chovy (194♀; 538 ha, 74%TTP)

Ekonomika šlechtění (EV)

Ukazatel (jednotka)	Průměr	MIN	MAX
---------------------	--------	-----	-----

Obhospodařovaná půda (ha) 538 100 1600

Počet ♀/ha zem. půdy

Počet narozených telat

Úhyn telat do odstavení

Věk telat při odstavení

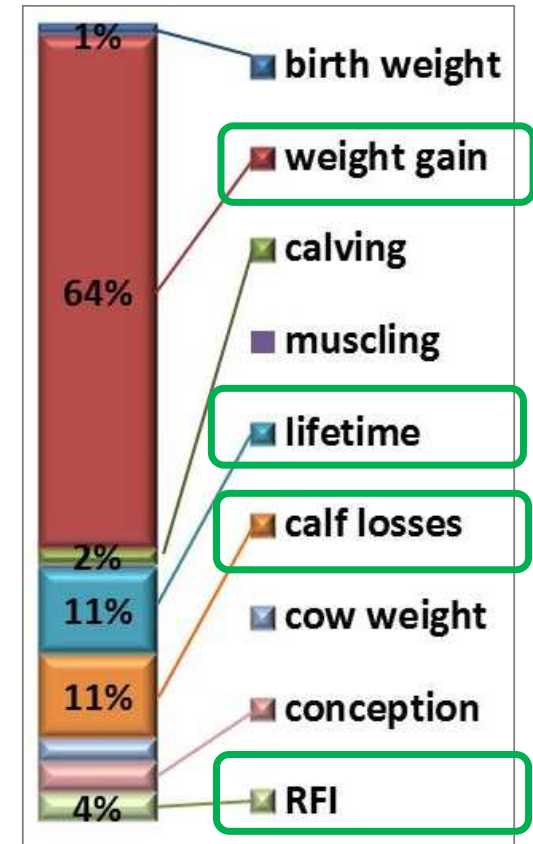
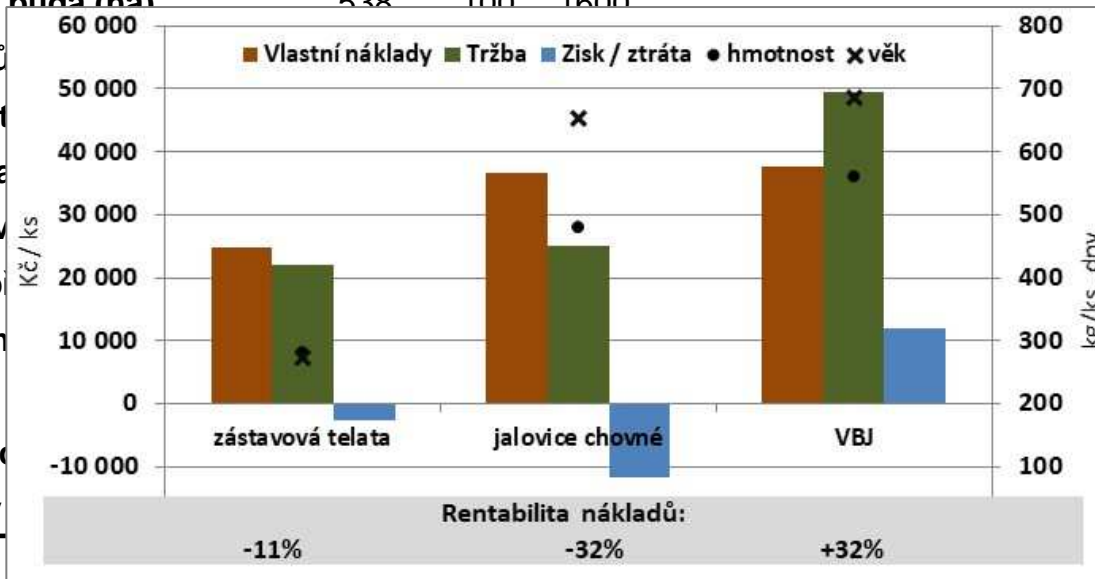
Hmotnost jalovic při narození

Věk jalovic při první laktaci

Brakace krav (%)

PDP (kg/den) telat do 12 měsíců

jalovic v 12 měsících věku

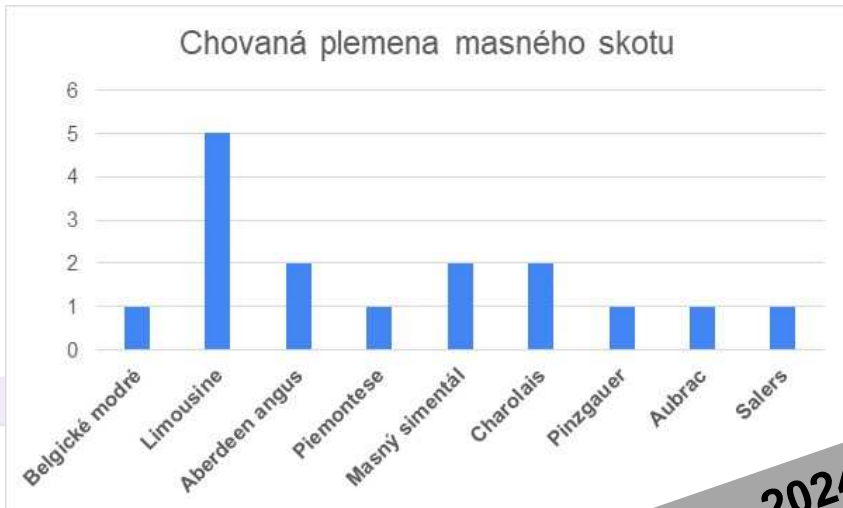

2. Preference chovatelů = ONLINE DOTAZNÍK

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdMrwbkX0AgJZGkbSeg0Wy_0zktUSkFdeVGMgaXJEsVViRmA/viewform?usp=sharing

The screenshot shows the website interface for the 'Český svaz chovatelů masného skotu'. The main navigation bar includes 'Homepage', 'Kontakty', 'Plemenná kniha', 'webKUMP', 'Junior team', and 'MilujuHovězí.cz'. The survey form is titled 'Preference chovatelů při selekci masného skotu' and is divided into three sections:

- Sekce 1 z 3:** 'A. Obecné informace' - 'Prosíme vyplnit základní informace o Vás jako chovateli, systému chovu, chovaném plemeni a realizaci zvířat.'
- Sekce 2 z 3:** 'B. Vlastní dotazník' - 'Na které znaky (vlastnosti) se zaměřujete při výběru zvířat a jakou důležitost jim přiřadíte?' and 'Uvedte, prosím, důležitost jednotlivých znaků v 1-3 bodovém stupni (1 = vůbec ne, 2 = trochu, 3 = středně (50%)).'
- Sekce 3 z 3:** 'Převažující prodej zvířat' and 'Při selekci zvířat se rozhodujete podle...'.

ZAPOJENÍ STÁLE MOŽNÉ !!! 😊 (cca do konce května 2024)

Shrnutí

ekonomický SI = ekonomická udržitelnost ve šlechtění masného skotu

VÚŽV, v.v.i. + ČSCHMS, z.s. + chovatelé !!!

1. ekonomika chovu a EV znaků

 Dotazník ukazatelů chovu krav bez tržní produkce mléka za rok 2023
Kontakt: Ing. Zuzana Krupová, Ph.D.
tel: +420 267 009 703; e-mail: krupova.zuzana@vuzv.cz

1. Základní údaje chovu krav bez tržní produkce mléka (KBTPM)

Název podniku, adresa			
Kontaktní osoba, telefon, e-mail			
Statut chovu (konvenční, ekologický, tranzitní obd.)	Chované plemeno(a)		
Trvalé travní porosty (ha)	Počet (ks) / krmné dny: krávy	/	
z toho pastviny (ha)	jalovičky v odchovu	/	

- **report:** produkce, reprodukce náklady, výnosy, rentabilita porovnání s průměrem, meziroční vývoj
- **konzultace** výsledků, zpětná vazba
- **využití:** management stáda + šlechtění (EV)
- **zachování** anonymity a citlivosti dat

2. preference chovatelů při selekci

ONLINE DOTAZNÍK:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdMrwbkX0AgJZGkbSeg0Wy_0zktUSkFdteVGMgaXJEsVViRmA/viewform?usp=sharing

Váš názor nás zajímá

výsledky budou zveřejněny a konzultovány

Děkuji za pozornost a trpělivost 😊

Ing. Zuzana Krupová, Ph.D.
krupova.zuzana@vuzv.cz
+420 267 009 703

 VÚŽV
Výzkumný ústav živočišné výroby, v.v.i.